

РЕШЕНИЕ

№ 30242

гр. София, 16.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в
публично заседание на 21.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **10368** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

С решение № 7279/3.7.2025 г. делото е изпратено на АССГ за провеждане на производство по реда на чл. 176 АПК и допълване на решение № 3534/3.2.2025 г., постановено по адм.д. № 10368/20204 г.

Настоящият състав намира, че не е необходимо провеждане на открито съдебно заседание с призоваване на страните – каквато преценка е предвидено да се извърши в нормата на чл. 176 АПК.

Доколкото инициативата за допълване е на съда /ВАС/ следва да се приеме, че не е необходимо да се уведомява насрещната страна.

В случая настоящият състав намира, че са налице предпоставките по чл. 176 АПК за постановяване на такова допълнително решение доколкото констатира, че с решението си не се е произнесъл по пълния предмет. Ето защо следва да се разгледа жалбата на Р. А. Т. срещу решение № 10409/3.10.2024 г. на председателя на Държавната агенция по бежанците при Министерски съвет в частта, в която е отказано бежански статут.

Жалбата в тази ѝ част съдът намира за неоснователна.

Жалбоподателят иска да бъде отменено решението като незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалния закон. Твърди, че е налице е реална възможност да бъде

принудително изпратен на война от редовната армия, тъй като е издирван и може да бъде мобилизиран.

Ответникът по жалбата - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, я оспорва и моли съда да я отхвърли поради съображения в административния акт. Моли да се вземат предвид съображенията по административния акт.

СГП счита жалбата за неоснователна.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено следното:

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), подадена на 5.8.2024 г.

В регистрационния лист е отразено, че оспорващият е роден на 25.1.1990 г. в [населено място], обл. Дараа, С., арабин, мюсюлманин сунит, женен. Личните му данни се установяват от декларация по чл. 30 от ЗУБ, а впоследствие е представено и копие на паспорт, издаден в С..

В интервюто за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване жалбоподателят твърди, че напуснал С. м. юли 2024 г. за Турция, където останал за 3 дни, след което преминал българската граница нелегално с трафикант. Предал се е лично, ползвайки услугите на адвокат. Сочи, че живеел в [населено място], където е останало и семейството му – съпруга и четири деца. От 2008 до 2009 г. е служил в редовната армия, а през 2015 г. е търсен от военните, но не се е явил на призовката. Селото се управлява от Режима, който водел сражения със спящи клетки на различни групировки. Напуснал родината си, защото се страхувал за живота си. Не е имал проблеми, основани на етническата принадлежност и религия, нито с официалните власти, армията или полицията. Никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Не е заплашван, нито му оказвано физическо и/или насилие.

В съдебно заседание поддържа, че живее на 14 км. от буферната зона. Бил е дезертьор. От 2012 до 2019 г. се криел и живял нелегално. Чак през 2019 г. се върнал в армията като ефрейтор. След 5 м. избягал, защото са го излъгали и се върнал в [населено място], до 2022 г. След това отишъл нелегално в Турция. Пристигнал 2022 г. в Идлиб и там останал до пристигането му България до 2024 г.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорващия е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език.

При обсъждане на представените доказателства не са допуснати процесуални нарушения.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтораемост.

В разглеждания случай жалбоподателят не излага твърдения, че е бил преследван по изложените по-горе причини. От установените по делото факти не може да се направи извод, че подобни обстоятелства са мотивирали жалбоподателя да напусне страната, т.е. към датата на приключване на устните състезания /чл. 142 АПК/ не може да се направи извод, че за жалбоподателя съществува основателен страх от преследване по описаните по-горе критерии, вкл. и поради описаните в жалбата факти.

Това е така, доколкото се установява, че жалбоподателят е напуснал страната на произход не поради непосредствената опасност от такова преследване. Действително сочи, че е напуснал родината си, защото се е страхувал за живота си, но същевременно сочи, че не е имал проблеми, основани на етническата принадлежност и религия, нито с официалните власти, армията или полицията. Никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Не е заплашван, нито му оказвано физическо и/или насилие.

Предвид изложената бежанска история настоящият състав намира, че нито се сочат, нито са представени доказателства за конкретни факти, от които да може да се направи извод, че е имало реална и лична заплаха за жалбоподателя по критериите за предоставяне на статут на бежанец.

По отношение на възможността за мобилизация. Нежеланието да осъществява военна служба, само по себе си, не би могло да е основание за предоставяне на статут. Следва да се съобрази и това, че след падане на режима на Б. А., вероятността от такава е сведена до минимум, поради което не може да се приеме, че има опасност жалбоподателят да бъде подложен на мобилизация именно от тази власт.

Същевременно задължението за отбиване на военна служба, само по себе си, не е основание за предоставяне на статут.

На съда е служебно известно, че съгласно Указ на президента № 30/2007, сирийските младежи могат да заплащат такса за освобождаване от задължителната военна служба и да не бъдат призовани отново. Същевременно мъжете на възраст между 18 г. и 42 г., които са пребивавали извън С., също могат да заплатят такса, за да бъдат освободени от военна служба, като такава възможност е налице и за лицата над 42 г. възраст, които не са отбили редовната военна служба. В случая, за чуждия гражданин е налице възможност да бъде освободен от военна служба.

Същевременно, съгласно Глава V, §167-168 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН, „в страни, където военната служба е задължителна, неизпълнението на това задължение често е наказуемо по закон. Наказанието в различните страни е различно и обикновено не се счита за преследване“. Опасенията от преследване и наказание за дезертиране или опит за бягство от военна служба, сами по себе си, не представляват основателни опасения от преследване по смисъла на дефиницията.

Изразеното от чуждият гражданин твърдение, че е възможно да бъде мобилизиран, не е съпътствано от други значими за него мотиви да напусне страната си по произход. Вероятността да бъде мобилизиран не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване.

Следва да бъде установено, но не се установява, и наличието на предпоставките на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ, предвиждащ че действия по преследване могат да бъдат не хипотетичната възможност/опасност от мобилизация, а както следва:

5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;

В процесния случай нито се навеждат, нито се установяват такива факти.

Ето защо настоящият състав, като извърши съвкупна преценка фактите в изложената от жалбоподателя бежанска история, счита, че не се установява наличието на предпоставките за предоставяне статут на бежанец. Не може да се приеме, че са налице предпоставките на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, а именно – наличие на преследване, което да е от такова естество, че да има за последица нарушаване на основни права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост. В конкретния случай, не може да се направи извод, че това преследване покрива фактическия състав на чл. 8, ал. 4 ЗУБ относно изискването за достатъчно тежко преследване по своето естество и повторяемост.

Същевременно се установява, че жалбоподателят е престоял известно време в Турция. Настоящият състав намира, че Турция следва да се третира като трета сигурна страна по смисъла на ЗУБ. Служебно известно известни са на съда фактите, които дават основание да се счита тя за такава. Така фактите по адм.д. № 11430/2024 г.; 9912/2024 г.; 9708/2024 г. на АССГ. Сирийските граждани, пристигащи в Турция имат възможност да се регистрират като бежанци, на цялата територия с изключение на няколко провинции. Като бежанец жалбоподателят би имал възможност да получи временна закрила от компетентните органи и под такава закрила не може да бъде връщан в страната по произход. Временната закрила включва право на престой до намиране на по-трайно решение, както и осигуряване на основни права и потребности.

Ето защо може да се направи извод за наличието на предпоставките на §1, т. 9 ЗУБ по отношение на Република Турция, а именно че жалбоподателят няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение /б.“а“/; той е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му /б.“б“/; б.“в“: не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; б.“г“: съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; б.“д“ са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Дори и да се направи извод, че в страната по произход съществува опасност за жалбоподателя, то предвид ситуацията в Турция, където е пребивавал, тази опасност не е непосредствена. В този смисъл е и решение № 247/3 април 2024 г на Министерския съвет, с което се приема, че Турция е трета сигурна страна.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ДОПЪЛВА решение № 3534/3.2.2025 г., постановено по адм.д. № 10368/20204 г. както следва

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. А. Т., ЕИК [ЕГН] срещу решение № 10409/3.10.2024 г. на председателя на Държавната агенция по бежанците при Министерски съвет в частта, в която е отказано бежански статут.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.